

S Vášou mě pojí vašeň

rozhovor s lektorem improvizace dílny Z bodu nula kamkoliv, umělcem a pedagogem FAMU Petrem Markem

Tvůj seminář na Mladé jedním slovem...

Otevřenost. To je snad jediné slovo, které se dá říct o improvizaci vůbec.

Dnešní FAMU jedním slovem...

Naděje (nejistý smích). To je můj výklad.

Tvůj vztah k ženám jedním slovem...

Přátelství (smích). Né, nevím, většina těch věcí, tam napiš, že se nedá říct jedním slovem.

Co tě přivedlo na Mladou scénu? Cítíš se mladý?

Přivedla mě sem Lenka Huláková. Pozvala mě, abych vedl tuhle partu, což se mi nestává tak často. My se známe s Lenkou několik let, nejvíc ze Šrámkových Písků, kde jsme hrávali naše improvizace.

Takže se cítíš mladý?

Jo! Můj problém si myslím, že je takový, a mívá ho spousta lidí, že se zasekne v nějakém věku. Já mám pocit, že jsem se zasekl ve dvaceti sedmi letech. Mám to i díky tomu, že učím na FAMU lidi, kterým je od dvaceti do pětadvaceti nebo třiceti let a mně se několikrát stalo, že jsem omylem řekl místo „studenti“ „spolužáci“.

Co tě pojí s Petrem Vášou?

Chtěl jsem říct vašeň, vašeň pro slovo, ale to je jen takový můj laciný způsob, jak říct slovní hříčku, protože jsem na to jako automat. Mně v mých čtrnácti letech jako mladému intelektuálovi byl Petr Váša absolutním vzorem. Jeho skupina Z kopce byla české zjevení, textové, bigbeatová kapela hodně podivného typu s geniálně ironickými, sarkastickými a temně vtipnými texty existenciálního typu a mně to tehdy strašně vyhovovalo. A pamatuju si jednu příhodu, jak jdu takhle jednou ve svých sedmnácti nebo osmnácti letech pod hradem Helfštýn, kde byly nějaké letní slavnosti, jdu po louce z toho Helfštýna, kde má vystupovat Petr Váša, ale já už odcházím a potkávám na louce Petra Vášu, který jde proti mně ve svém červeném tričku a já také v červeném tričku. A já mám nádherný pocit, že v těch svých sedmnácti potkávám ten svůj idol, takhle na cestičce, setkání s idolem uprostřed

pole. A my jsme se potom potkali až po několika letech, když on byl v porotě Šrámkova Písku a od té doby se už setkáváme na různých akcích, kde spolu hráváme, nebo on je v porotách a dodnes si vždy poslechnu nové desky Těch Syčáků, které už nejsou tak sarkastické, jak bývaly, ale některé jsou vyloženě krásné. Bez některých jeho písní se neobejdu dodnes. Na Petrovi je výhodné to, že do té abstrakce, vážnosti, dává

spoustu humoru, vždycky to umí shodit, to je mně, myslím, s ním příbuzné. A snad nejvíc nás spojuje radost z chyb, jakási rozklíženost, která se dá využít tvůrčím způsobem.

Jaká byla cesta k médiu improvizované rozhlasové hry?

Viděla jsem vás dvakrát, jednou včera a jednou před necelým rokem v pražském Studiu Hrdinů, a pokaždé se to zvrhlo v poměrně velký chaos. Měla jsem velké štěstí, nebo je to běžné? Začínáte vždy od nuly pouze se zvuky, je to tak?

Zvuky ani nejsou, ty jsou jen k dispozici. Ty jsou předebrané, já tam můžu pustit cokoli, kdykoliv. Úplně prapůvodně to vzniklo tak, že jsem doma ve svých asi osmi letech měl kazeták, na který jsme s kamarády začali nahrávat debility, blbosti. A třeba v šesté třídě jsme nahráli první sci-fi rozhlasovou hru a potom asi v sedmnácti letech jsme nahráli takovou už abstraktnější a divnější dadaistickou hru. Pak jsme tenhle formát opustili, začali jsme dělat divadlo na jevišti, a jak jsem se seznámil s Johanou Švarcovou (režisérka a performerka, spoluzakladatelka uskupení Radio Ivo, pozn. red.), tak jsme si najednou řekli, že bychom rádi dělali něco „rozhlasového“. A protože nás tehdy nikdo nepouštěl do rozhlasu, což už nás teď pouští, tak jsme začali dělat takovou úplně z nouze ctnost na divadle.

rozhovor pokračuje na straně 18

Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště: Tak trochu Maryša

Maryša si za to může sama

 rozhovor se souborem

Vaše inscenace začíná statistikou: co, kde ve vesnici je, kolik tam žije obyvatel různých národností. Židů v Maryšině vesnici žije pouze pět. Přesto zásadní část hudební složky tvoří klezmer. Co vás k tomu výběru přimělo?

Eliška: Židi jsou v naší inscenaci důležití. My dvě s Lucií hraje me emancipované židovské hospodské. Tím, že jsme vyškrtali postavy rodičů, jsou Židovky podstatné i v rámci skupiny holek – posouvají dění kupředu.

Michal: Navíc se velká část scén odehrává v jejich hospodě, o to víc tam židovská hudba sedí.

Která postava prožívá ve vašem pojetí Maryši tu největší tragédii a proč?

Eliška: Každá postava prožívá svou.

Anička: Myslím si, že Maryša je o nezlomnosti ducha, o snaze vymanit se a mít nějakou svou svobodu. To se Maryši úplně nevede a čím víc se kolem ní utahuje smyčka, tím víc Maryša kope kolem sebe a dělá víc blbosti – možná si myslí, že si tím pomůže, ale nepomůže si vůbec. Možná že je její osud dán už od začátku.

A kdo nebo co za to může?

Anička: Nejspíš to, že Maryšina povaha nesedí do její doby, je v konfliktu s dobou.

Eliška: Ale zbytek si myslí, že si za všechno může Maryša. My – jako ostatní postavy – ji totiž hrozně nemáme rády. Vávra sice není žádná skvělá partie, ale Francek je ještě mnohem horší a sama Maryša je taky hrozně hloupá.

Michal: Není tam vlastně vůbec žádná kladná postava, až na Dorku.

Můžeš postavu Dorky blíže charakterizovat, Veroniko? Všimla jsem si, že na rozdíl od ostatních jsi měla růžovou sukni...

Veronika: Dorka je ze všech nejmladší a je docela naivní. Přije Maryši a Franckovi, aby byli spolu, i když ví, že to není úplně správně. Snaží se Maryši pomoci.

Dočetla jsem se, že jste se setkali s potomkem skutečné Maryši, jejíž příběh inspiroval bratry Mrštíky k sepsání dramatu.

Hana Nemravová: Ano, bylo to na repríze v Kunovicích. Přijela tam nějaká vzdálenější příbuzná skutečné Maryši – starší paní. Přivezla nám ukázat Maryšinu podobiznu a darovala nám rodokmen celé jejich rodiny. Byla moc šťastná, že tam s námi může být.

Jak to dopadlo se skutečnou Maryšou?

Hana Nemravová: Inspirací bylo víc. V té době byla soudem osvobozena žena, která zabila svého manžela, protože ji týral. Druhý inspirační zdroj – ten povahový – byla „skutečná Maryša“, která žila šťastně a spokojeně s Vávrou.

Váš soubor se mj. dramaturgicky orientuje na zpracování klasických dramatických textů. Podle čeho si vybíráte konkrétní náměty?

Michal: Část z nás už dělala Cyrana, ale to už je dávná minulost. Mezitím vznikly ještě tři další hry, které s klasikou neměly nic společného.

Hana Nemravová: Vždycky se nám tam ale objevuje ženská tematika. Budeme muset zařadit i něco pánského, aby si pánové taky užili...

Ještě by mě zajímalo, jaký je váš vztah k Brnu?

Šimon: Teď v Brně studuju a už na gymplu jsem byl pevně rozhodnutý pro Brno. Myslím, a to můžu mluvit za všechny, že to druhé největší město naší republiky...

Eliška: ... je naše první oblíbené. (smích)

Jak bude soubor pokračovat, až odejdete všichni do Brna?

Hana Nemravová: Maryšu budeme ještě určitě hrát, stejně tak Cyrana (toho budeme hrát až tak do šedesáti) a taky jsme založili Příležitostný recitační sbor, který bude pokračovat v každém případě...

-jita-

Glosa o jedné nebo více Maryšách

Už když jsem četl anotaci k inscenaci *Tak trochu Maryša*, nesmírně mě zaujala informace, že si soubor nechal přeložit text do slováckého nářečí. Hned jsem si říkal, že jde o velmi chytrý krok, který nejen přiblíží látku vlastnímu geografickému zázemí, ale především vyzdvihne nepochybný fakt, že nářečí v *Maryše* neplní svoji roli jakožto nářečí konkrétní oblasti, nýbrž že má úlohu mnohem podstatnější a obecnější. Nářečí totiž samo o sobě představuje formu jazyka, který byl ze své původní podoby postupně a plynule přetvořen v určitou konvenci vlastní té dané oblasti a jejího společenství. Máme tu tedy nějakou komunitu lidí, kteří, aniž by to věděli, všichni dohromady svým chováním přetvářejí nějaký prvek (původně zcela svébytný) v něco vlastního a přizpůsobeného, domestifikovaného, ochočeného. Jde tak o nápadně podobný proces, jakým si v *Maryše* snaží společnost ochočit jeden její jiný prvek, a sice samotnou hlavní protagonistku. A není náhodou, že k tomu používají právě samotný jazyk: ve formě osobního přesvědčování i vesnických drbů.

Inscenace souboru Dohráli jsme toto téma a zároveň vnitřní princip textu velmi originálně rozehrává nejen tím, že překládá hru do jiného nářečí, ale především samotnou postavou chóru. Jasně tím formuluje svoje interpretační východisko, že nechce být ani tolik dramatem jednotlivých více či méně průměrných lidských osudů a charakterů (kromě *Maryši*), nýbrž že se bude snažit rozehrávat právě onen proces postupné manipulace jedince anonymní masou společnosti. V tomto smyslu pokračuje inscenace v kongeniálním výkladu mrštíkovského textu, který v 50. letech představil režisér a teoretik Jan Grossman ve svých analýzách. Ten mimo jiné mluví právě o skryté mašinérii společenského systému, a o ambivalentním způsobu, jak mu samotná *Maryša* na jednu stranu odolává, ale zároveň mu i podléhá a je tak trochu i jeho nositelkou.

Tato anonymní systémovost v určitém slova smyslu provází i jeden ze zásadních příběhových posunů, kterým se inscenace *Tak trochu Maryša* odlišuje od *Maryši* samotné: hlavní hrdinka si tu svého manžela Vávru najde losem na dně kávového hrníčku. Místo původně tragického osudu tu tak najednou máme tragicko-absurdní náhodu. Principálně jde o podobnou inovaci, kterou použil například filmový režisér Jan Švankmajer ve své *Lekci Faust*: i jeho *Faust* tu ke svému osudu přijde naprostou náhodou, když si na ulici vezme

noviny od jakéhosi bezejmenného rozdačce. Efekt je mimo jiné ten, že postava pak přestává být výjimečným hrdinou a místo toho se stává everymanem, tj. univerzálním člověkem. A otázka zní: má prvek náhodného losu stejný efekt i u této zcela nové *Maryši*? Je *Maryša* z Uherského Hradiště také jakousi everywoman, tedy spíše (ne)tragicky průměrnou než tragicky výjimečnou a vzdorující hrdinkou?

Jestliže otázku nad povahou *Maryši* poprvé nastoluje tento příběhový posun v náhodném výběru manžela, klíčovým způsobem ji samozřejmě rozvíjí až samotné civilní herectví hlavní hrdinky. To nakonec ze všech razantních úprav a nových interpretací představuje ten zdaleka nejradikálnější a zároveň nejenigmatičtější prvek této verze oproti textu. Vypovídají o tom ostatně i často protichůdné názory, které ohledně hlavní protagonistky zazněly během diskuse.

Vrtalo mi to hlavou. Proč je tak *Maryša* tak indiferentní k tomu, co se jí děje? Proč svoji klíčovou repliku „Bude to život k utopení,“ která významově i fakticky předěluje první a druhou půlku hry, pronese jakoby mimoděk, s nevinností nějaké dívčí hry? Ještě zde v půlce hry by si přitom někdo mohl skutečně myslet, že jde o znázornění nedospělosti *Maryši*, která naivně neví, do čeho se pouští. Ale proč by tedy mluvila o očekávané tragédii? A když pak dojde na samotný závěr, její zdánlivá nevinnost nás už musí nejen zneklidňovat, ale i vyloženě děsit: „Otrávil,“ říká tu dívka nikoliv dutě, jak předepisuje text, ani ve stavu naprostého morálního zhroucení a vyprázdnění, jak bývá tato dutost často interpretována, nýbrž s jakýmsi maniakálně ledovým klidem, ve kterém se její původně dívčí nevinnost přetavuje v teď už ryze ženskou a zároveň temně destruktivní erotičnost. Otázkou pak zůstává, nakolik je tento její charakter záležitostí její vlastní individuality, a nakolik je spíše produktem společenského působení, a to včetně předcházejícího znásilnění *Franckem*, které nás tato inscenace nechává tušit.

Lukáš Černý

super
úžasný
týrání
neobvyklé
ženství
originalita
napětí
zajímavé
romeo
ajulie
skvělé
groteska
nápadité
hezký
klezmer

Hrátky s Maryšou

Soubor Dohráli jsme ze ZUŠ Uherské Hradiště tentokrát reprezentoval nepominutelný kus všech amatérských přehlídek, totiž variaci na vesnické drama Maryša bratří Mrštíkových. Po sté, a stále jinak. V tom je Maryša světová ve svém archetypálním tématu lásky a nenávisti, vedoucímu k tragédii. Soubor pod vedením Hany Nemravové uvedl příběh pod názvem Tak trochu Maryša a hodně vsadil na vizuální stránku (myslím, že se zde trochu počítá s tím, že příběh Maryši každý zná), a to, co v divákovi po představení zůstává, jsou tedy především obrazy, vizuální metaforické vjemy, které se vryjí do paměti. Tento velký důraz na vizualitu je ovšem na úkor jisté psychologické důvěryhodnosti postav. Znamená to, že postavy a jejich motivace jsou spíše načrtnuty, a nejde tu tedy v hlavní linii pouze o příběh Maryši, ale především o jakési pojednání, svědectví o životě v jedné vesnici, která funguje podle určitých pravidel, která jsou sice nepsaná, ale nepřekročitelná. To je dáno najevo už zarámováním příběhu, kdy jsme na počátku konfrontováni s chórem žen ve stylizovaných krojích, které jsou „hlasem lidu“ podaným v groteskní nadsázce. Zatímco stylizace kostýmů těchto žen je sladěná do stejné barevnosti, Maryša se od počátku i barevně odlišuje. Její odlišnost je patrná i v takových detailech, jako jsou boty – zatímco všechny ženy mají balerínky, jediná Maryša boty na podpatku. Sociologický výčet počtů národností žijících ve vesnici, ale i popisu majetkových poměrů, zařazuje vesnici hned na počátku představení do určitých kontextů, stejně jako klezmerová hudba doprovázející první polovinu představení. Navíc jsou tu rekvizity odkazující hned zkraje k závěrečné tragédii s otrávenou kávou. Vůbec – hrníček jako rekvizita prochází dějem jako červená nit, a objevuje se tu v nejrůznějších variacích. Na počátku je efektní choreografie, podobná rituální hře, kdy dívky tančí s hrníčky na hlavě, a posléze si odtud „tahají“ jméno svého ženicha. Hra s hrníčky pokračuje až do konce, kdy vyvrcholí závěrem, v němž je do nich „nakapána jed lásky“. Množství metafor v detailech je okouzlující – viz nůž zabodnutý v židli na předscéně, obřadné chystání svatebních oděvních součástí pro Maryšu a zároveň svatební hostiny s koláčky a slivovicí, stejně jako vyjádřené některých situací – například Maryša uvězněná či schovaná ve skříni, na níž se tyčí Vávra a symbolicky ji tyranizuje, či naopak její snění (?), kdy se na vnější straně skříně objevuje Francek a kopíruje její pohyby, či náznakové poetické milostné scény Francka a Maryši s kufrem a záplavou květů. Nicméně, v celkovém kontextu právě tyto detaily, stejně jako vizuálně působivé choreograficky propracované scény oslabují čitelnost vztahů. A to jak milostných, tak i generačních. Eliminací rodičů, které zastupuje ženský chór, přejímající

některé repliky konkrétních Maryšiných příbuzných, se ztrácí vyhocenost generačního rodinného konfliktu a Maryšiny marné vzpoury proti rodičům. A tím, že na Francek přejímá slova Maryši, která jsou hrozbou předcházející otrávení Vávry, jsou motivace posunuty. Z mého pohledu to tedy vyznívá tak, jako by Maryša jednala zmanipulována k činu ostatními, bez vlastní vůle. A k vraždě Vávry ji vlastně navedl Francek, který se od ní po činu distancuje. Celek tedy nakonec působí jako model určité situace, v němž pohybové etudy či choreografie nahrazují samotný příběh. Inscenaci nelze upřít působivost ve vizuálně výrazně propracovaných tanečních scénách, a detailech, charakterizujících konkrétní situace. Ale asi vždy bude záležet na divákovi, zda mu tento typ interpretace sedne a bude ochoten s ním jít.

Jana Soprová

Vytrženo z diskuse

Líbilo se mi, že si někdo dovolil šáhnout na klenot jako je Maryša a udělal z něj „tak trochu“, zaznělo v úvodu debaty. Diváci ocenili také skupinové scény holek, které vytvářely chór nebo skřín, kam se Maryša zavírala při konfliktech s Vávrou. „Byl to

krásný prostředek, ale chybělo mi u něj nějaké vyvrcholení.“ Někteří diskutéři se pozastavili nad působem ztvárnění Maryši, která jim přišla příliš „vyklidněná, občas až sarkastická“. Byl inscenaci vlastně vůbec nějaký tlak, aby si Maryša vzala Vávru? Jan Holec oceil, že došlo k náhradě řady dramatických situací jevištními obazy, řada z nich podle něj byla nápaditá. Došlo také k náhradě generačního konfliktu chórem ze stejné generace, což je podle lektora dobrý nápad, který by mohl být funkční. Zásadní problém ale je, že v generačním konfliktu chyběl konflikt ze strany Maryši, dodal Holec. V druhé půlce tak inscenace narazila, protože text obsahuje jednu dramatickou situaci za druhou a Maryša je pod tlakem. Ve chvíli, kdy se Maryša nevzpouzí, nemůže konflikt zmiznout a chybí základní motivace, včetně toho, proč vlastně Vávru zavraždila. Maryši chybí vášeň a spodní proudy a drama se kvůli tomu začne bortit, zejména v druhé půli. Lektorovi se líbily náznaky grotesky. Jiřina Lhotská podotkla, že dramatickost, která chyběla v jednání, byla naplňována prostřednictvím estetizujících obrazů. Nestačilo to ale na to, aby se projeví všechny tenze Maryši a obrazy také nesouvisely s jednáním jednotlivých postav. Estetická složka tak převládala vnitřní konflikt Maryši a všech postav. Také Lhotské se líbil posun, že na Maryšu nevytváří tlak rodiče, ale obec. Tento tlak se však postupně vytrácel.

zapsal -das-

Nebyl čas, SSPTA Jihlava: Co by kdyby

Děláme to pro radost

 rozhovor se souborem
Všiml jsem si, že datum premiéry bylo 22. prosince 2017, bylo to vánoční představení?

Jan (představitel Karla): Inscenace byla plánovaná jako besídka na závěr školního roku určená pro studenty a rodiče.

Všichni: Vlastně vánoční besídka.

Jak se soubor Nebyl čas formoval? Jak vznikl?

Ladislava Šenkýřová (principálka): Učím všechna tahleta zlatíčka, se kterými jsme začali asi před čtyřmi lety, to jsme dělali takovou volnou adaptaci Prodané nevěsty. Začátky byly krušné, protože naše Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava (smích) neoplývá zájmem o divadlo

ani divadelními talenty. Dobrá věc se ale podařila a v průběhu roku nebo dvou už jsem nechodila já za studenty, jestli nechtějí hrát divadlo, ale studenti běhali za mnou. Hodně mě těší, že se nám to svým způsobem takhle daří, samozřejmě víme, že nemáme možnost konkurovat základním uměleckým školám ani souborům z gymnázia, které se tomu určitě věnují daleko více. Přesto se těšíme ze života, těšíme se z hraní a jsem rádi, že tu můžeme být a vidět všechny ty úžasné inscenace.

Soubor se proměňuje nebo má stálé členy?

Alexandra: Ze začátku byli v souboru hlavně kluci. Dokonce hráli i dívčí role, postupně začaly přibývat holky a teď je tu už skoro víc holek. Já osobně doufám, že se to takhle bude vyvíjet i nadále. (smích). Doufám, že nás časem bude víc a budeme hrát i větší hry pro širší publikum.

Jak dlouho trvala tvorba tohoto divadelního kusu?

Ze stínu: Od prosince.

(smích)

Adam: Začali jsme tvořit asi na začátku prosince, možná už na konci listopadu. Naše zkoušení nebylo moc dlouhé (smích).

Principálka: Je to docela komplikované, protože naši studenti hodně dojíždějí a mají různé rozvrhy, jsou z různých tříd, takže se scházíme zřídka. Víceméně nacvičujeme korespondenčně či po skupinkách a třeba den před premiérou si to zkusíme dohromady a jdeme na to. Takže NEBYL ČAS.

Jak dlouhá je jedna zkouška?

Principálka: Někdy deset, někdy patnáct minut. Generálky trvají tak jednu, dvě vyučovací hodiny.

Kolikátou jste dnes měli reprízu?

Principálka: Sedmou.

Soubor: Šestou.

Všichni (dohadují se): Čtyřikrát ve škole, jednou v kostele, takže šestá. Ne sedmá? Ještě jedna další byla ne?

Principálka: Sedmá! Učitelka má jako vždycky pravdu.

(smích) Nejčastěji hrajeme pro spolužáky. To je vlastně to obtížné, protože se snažíme nějakým způsobem oslovit velice široké spektrum diváků — od nejmladších studentů, třeba patnáctiletých, po nejstarší kolegy, kteří mají přes šedesát. Tohle velmi omezuje výběr našich témat, protože chceme opravdu alespoň trochu oslovit úplně každého.

Kde jste vzali tolik krabic?

Principálka: Divili byste se, ale je to velmi úzkoprofilové zboží. Musela jsem se zaručit, že je všechny vrátíme. Máme kvůli nim speciální vlek, který nám je přivezl.

Proč Karel IV? Seznámovali jste se s ním?

Štěpán: Všichni jsme paní učitelku měli i na dějepis, takže jsme díky ní Karla IV probírali docela podrobně. Všichni ten příběh dobře známe a myslím, že i na škole to vzbudilo dobré ohlasy, protože chápou ty narážky. Například se říká, že Eliška lámala tyče, což zazní i u nás, takže to zaujalo.

Eliška: Celý ten příběh je podle pravdy. Nejsme ale klasická ZUŠka, takže nám paní učitelka dovolila improvizovat texty. Jednoduše víme, co hrajeme a můžeme si to přizpůsobit, občas sice zaškobrtne, ale to dělá ta tréma. Děláme to pro radost, nikoli proto abychom to odrecitovali, tím pádem se v tom příběhu musíme vyznat. Kdybychom ho neznali, tak ho nehrajeme.

Myslíte, že by se Karel IV prosadil i ve dvacátém prvním století?

Sborově: Ano.

-vit-

Co by kdyby bylo divadlo

Jak hezky podotkl Petr Váša, inscenace *Co by kdyby* si už ve svojí anotaci vytvořila poměrně silné alibi: nemá ambici být hodnocena jako svébytné divadelní dílo. To, co jako diváci vidíme, není inscenace vytvořená pro široké publikum, ale spíše besídkový polotvar (a možná ani to ne) určený pro „učitele a spolužáky“. V tomto smyslu musíme skutečně ocenit upřímnost anotace, která diváka nemůže nechat na omylu jakýchkoliv estetických či obsahových nároků.

Ačkoliv není úplně možné mluvit o nějakém obsahu, přeci jenom má dramaturgie této inscenace svůj nápad: podobně jako v případě včerejšího představení o E. F. Burianovi, ani tady nejde jenom o „divadelní“ rekonstrukci jedné historické osoby. Vsazení historického příběhu do a la současného světa politiky a byznysu totiž není vůbec marné. A kdyby byl tento nápad více dotažen, mohl by nabízet i poměrně radikální, ale zároveň relevantní postřehy: kolik měl v sobě Karel IV. z dnešního politického lobisty (takového Tondy Blaníka například) a kolik z technokrata moci, jakým je třeba i Andrej Babiš? Tuto rovinu by, myslím, stálo za to domyslet a rozpracovat.

Jiná věc je samozřejmě forma. Ta tu má své nároky tak nízké, že v ní lze těžko hledat nějaké provinění vůči těmto nárokům. Tedy snad kromě toho, že by chtěla být vtipná, což ne vždy je: zde si myslím, že by bylo potřeba obecně míň tlačit na pilu a nejlépe se vůbec moc nesnažit dělat vtipy. Podobné anti-divadelní tvary mají svůj největší komický potenciál v nechtěnosti. Takové, o které soubor ví, ale zároveň ji tak vehementně nezdůrazňuje.

Zároveň si však říkáme, že právě proto, že měl soubor naprosto volnou ruku a žádnou zodpovědnost vůči kvalitě, ba ani divadelnosti celku, mohl se pustit do mnohem většího úletu. A u toho se možná přeci jenom pokusit vytěžit něco víc z divadelních možností: nacvičit písničku, zkusit nějakou choreografii, natočit video nebo po sobě třeba jen házet rajčata. (Buď to, a nebo se naopak začít pokoušet vytvářet dramatické situace a skrze ně něco vyprávět, jak na diskusi radila Jiřina Lhotská.) Netvrdím, že více punkový výsledek byl i divácky stravitelnější, ale minimálně by byl zajímavější a i jeho reflexe by mohla být podnětější pro samotný soubor. Takto však inscenace příliš mnoho podnětů k přemýšlení nedává. I tak jde nicméně o velmi sympatické setkání se s onou primární chutí hrát divadlo – a je hezké si občas připomenout a zamyslet se sami znovu nad tím, kde se to v nás vlastně všechno bere.

Lukáš Černý

Vytrženo z diskuse

Nejdřív jsem koukal a říkal jsem si, co to je? Pak jsem si řekl, tak já vám to baštím, tak mě nakrmte, ale vlastně mi to nakonec nepřišlo zábavné, chyběly pointy a vůbec jsem nevěděl, co si o představení mám myslet, odstartoval diskusi jeden z diváků. Další ocenil radost dělat divadlo, i když mu v představení chyběl timing a spousta dalších věcí. „Některé scény mi přišly málo uvěřitelné, postavy měly jen naučený text, který říkaly bez emocí. Slečna ve fitku předváděla protahování, místo toho, aby se skutečně protahovala,“ dodal další. Jiřina Lhotská připomněla, že soubor předem v anotaci varuje, že jde o partu študáků z technické školy, kteří divadlu nerozumí. Inscenace je podle ní klasická studentská recese, školní besídka. Těžko se o ní mluví jako o divadelním tvaru. Nejvíce fungovala bezprostřední naivita souboru, ale jen do určité míry. Soubor by si měl říct, odkud kam tvar směřuje. Chybí také jednání, divadelní tvar přece není jen odříkáváním textu. Také Petr Váša uznal, že soubor má perfektní alibi a na jevišti si může dovolit v podstatě cokoli. Inscenace podle něj byla jen načrtnutá školní besídka, kterou by stálo za to dotáhnout. Komenský by měl radost, jako doplnění výuky o dramatické výstupy je to fajn, dodala Jana Soprová. Tomuto typu legrace ale rozumí jen „ti, kteří spolu mluví“, velkou roli hraje i to, že spolužáci herce znají. Pokud ale má přesáhnout hranice školní besídky, je potřeba přidat něco obecnějšího, nemůžeme zůstat jen u hromadění gagů, je potřeba směřovat odněkud někam. Jan Holec uzavřel s tím, že inscenace je spíše než sledem gagů sledem anekdot.

zapsal -das-

Schola Ludus aneb Co by kdyby

Nejraději bych zvolala – Komenský by měl radost! A na druhé straně – To byla ale ptákovina! Obojí je správně. Protože soubor Nebyl čas ze střední školy průmyslové, technické a automobilní z Jihlavy se ocitá na přehlídce jako kdosi ze zcela jiného světa. Ze světa, kde je nejvyšší ambicí vytvořit nějakou legraci pro spolužáky a kamarády, jakousi školní besídku (jak ostatně sami v anotaci uvádějí). Nápad přesadit Karla IV. do dnešní doby, stejně jako forma řetězení drobných etudek a vtipů, mají určitý dramatický i komediální potenciál. Na druhé straně, takový typ produkce může sloužit k tomu, jak na něm názorně ukázat, jak funguje (či nefungují) divadelní zákonitosti, i to, že studentská jednohubka pro kamarády funguje za hranicemi školy, tedy mezi divadelníky na přehlídce, úplně jinak. Naivita a využívání nejrůznějších klišé má sice něco do sebe, mnohdy především kouzlem nechtěného, ale to je na celostátní přehlídku přece jen málo.

Co jsme tedy viděli? Karel Čtvrtý, syn vlivného podnikatele, je vyslán ke studiu do Francie, kde potkává vrstevnici Blanku z Valois. Následně se během života setkává s různými osobnostmi, s nimiž měl do něčeho do činění jeho předobraz, otec vlasti Karel IV.: tedy s Buškem z Velhartic (s nímž pochopitelně pijou víno), s básníkem Petrarkou, který jej varuje před mafií a Karel je následně unesen, a patrně za tučné výkupné navrácen, a pak je pronásledován duchy svých tří žen... až jej nakonec Arnošt z Pardubic inspiruje k napsání vlastního životopisu, Vita Caroli. To vše promícháno v koktejl s odkazy k současné politické situaci (např. od Čapího hnízda k Psímu útulku) i současné pop-kultuře (výběr hudby, nafukovací rekvizity).

Už samotný výčet událostí, dotýkajících se života skutečného Karla IV. napovídá, že je zde čerpáno z trochu drbavého dějepisu. Je to tedy jako celek použitelná příležitostná scénická legráčka pro ty, kdo ocení nejen námět a jeho provedení, ale zasmějí se společně i nad tím, že to pro ně hrají Honza, Štěpán, Adam, Jirka, Julie a další... Pro uvedení před širším nezasvěceným publikem by však bylo třeba nabídnout i něco více, ať už jasnější příběh směřující odněkud někam, tak i zpracovanější technická stránka herectví, ať už po pohybové, tak řečové stránce.

Jana Soprová

humor, zajímavý, pobavilo, zmatení, nečekaný, propojení, punk, jak sviná, maturita, dějepis, parodie, stagnace, vůbec nevím, ryzí, legrace, vtipnost, divadlo, besídka, hůůů, díky pivo

Pochopil jsem jejich záměr, jenom si myslím, že z tématu se dalo vytěžit víc. (To jsem řekl jako debil.)

anonym

Mně to přišlo milý, je tam vidět jistá ochotničina, která mě baví. Nepřišlo mi to trapný, smál jsem se rád. Základ mi přijde fajn, samozřejmě že by na tom šlo pracovat ve všech směrech.

Pavel Skála

Já se až stydím, jak mě to bavilo!

Vítek

Mám to úplně stejně.

Eliška

Buddeto! SZUŠ Trnka, Plzeň: A nejmladší znovu jako dřív (Sere mě to, ale musí být krásná)

Co na to muži a ženy?

 rozhovor se souborem

Já už jsem několik vašich inscenací viděla dřív a musím říct, že pro mě bylo dneska vaše představení opět rozhodně zajímavým, ovšem oproti minulým představením mnohem náročnějším diváckým zážitkem. Chci se vás proto zeptat na to úplně nejzákladnější, o čem jste to hráli? Co jste chtěli divákům říct?

Michal Ston (režisér, pozn. red.): Jestli to není poznat z toho, tak to asi nemusíme říkat...

Soubor (Michal, Žofie, Jakub, Karolína, Ema, Viktorie, Barbo-ra, Kateřina, Dominik): Možná jsme chtěli diváky podnítit k zamyšlení nad jistými tématy, která se nás týkají.

Tak vás prosím, pojmenujte je.

Soubor: Ženy, muži...

Obecně vztah ženy, muži? Nebo role ve společnosti?

Soubor: Obecně i tak, jak vnímají svoji roli. Jak kluci mají jiný přístup k různým úkolům a k různým aktivitám než holky.

Myslíte tedy rozdílný přístup, který se projevil v různém zpracování příběhů?

Soubor: Ano. Ta forma měla podpořit téma. My jsme se na začátku roku chtěli nějak zabývat vztahy, ale to je tak široké téma, že jsme tu formu nedokázali najít. Chtěli jsme mluvit o těch dvou rozdílných světech, které se liší a zároveň jsme si ženy a muži v mnoha věcech podobní. Ale pořád jsme lidi.

Ano, ale to jsou hodně obecné věci. Já jsem v představení nevěděla přesně, čeho se chytit, protože ty dvě poloviny,

mužská a ženská, spolu úplně komunikovaly. Ano, hrály pro sebe navzájem, ženy pro muže a muži pro ženy, ale nevěděla jsem přesně, proč to tak je, a cítila jsem ty dvě části jako nevyvážené. Kluci měli ve svých příbězích například to zcizování, které holky neměly snad vůbec? Proč?
Možná proto, že kluci si tvořili ty klučí příběhy a holky holčí-čí a ten přístup je prostě odlišný.

Jaký pocit jste chtěli, aby divák z vašeho představení měl? Musím se přiznat, že já jsem se cítila od začátku trochu nepříjemně. Možná to bylo i tím, že jsem přišla se svým přítelem a byli jsme oddělení, teď jsem sledovala ty dvě masy... Byl to váš cíl? Nebylo mi jasné, jestli chcete, abych se bála, aby mi bylo úzko, nebo mě chcete i na některých místech pobavit?

Soubor: Možná nepříjemný pocit, který divák získal, měl být v průběhu představení odbouraný a spojený tím posledním příběhem. Je tedy asi naše chyba, jestli se to nepovedlo. Forma rozdělení měla podpořit to téma, tabu.

Chci říct, že mluvím teď za sebe. Jsem přesvědčená, že spousta diváků si představení užila, ale u mě došlo k nějakému nesednutí s celou tou věcí, ačkoliv vy mě hrozně bavíte a myslím, že jste velmi šikovní, umíte vybudovat atmosféru, pracovat s ní, umíte bezvadně komunikovat s publikem...

Soubor: Myslím, že to, co cítíš, je oprávněný, protože ani náš pocit po tom dnešním představení nebyl úplně pozitivní. Je to věc, která hodně závisí na publiku i na prostoru. Když jsme to hráli předtím, měli jsme úplně jiný prostor a dneska jsme byli hodně daleko od sebe. Bylo těžké to vyprávět druhé straně, ten prostor s náma dneska nehrál. Ani tempo s náma dneska nehrálo. Anebo my s ním.

-ška-

My každý zvlášť a my všichni dohromady (glosa o zakoktaných příbězích)

Ve své letošní inscenaci se soubor Buddeto částečně vrací k jedné ze svých dlouhodobých dramaturgických linií, kterou je práce s příběhy. Tedy ne pouze příběh samotný, ne pouze jeho vyprávění, ale i velmi cílené tématizování příběhovosti jakožto určité kvality (kvality nás samotných, našeho vnímání světa atp.). Dalo by se až trochu vznešeně říct, že Plzeňští pracují s příběhem jako s mýtem v původním slova smyslu: vyprávění, ze kterého povstává svět, ale také vyprávění, které nám umožňuje stát se součástí tohoto velkého světa. Tak to ostatně v letošní inscenaci vystihuje i závěrečné vše-sjednocení v příběhu Ptačího sněmu „My každý zvlášť a my všichni dohromady“.

Zároveň ale inscenace A nejmladší znovu jako dřív toto vyprávění problematizuje: částečně asi vědomě a funkčně, částečně asi spíš nezáměrně a proti smyslu inscenace, alespoň jak jsem jej já chápal. Tím funkčním principem může být veškeré pohrávání si s vyprávěným slovem, jeho opakování a zrychlování, ale například i všechny zcizovací efekty. Tím se vyprávěcí efekt neruší, naopak se na něj o to víc upozorňuje.

Stmelovacímu efektu příběhů však naopak neprospívá veškerá jejich nesrozumitelnost. A nemyslím tím, že by vyprávění mělo být více polopatické co do interpretování obsahu: to je ta část, kde funguje každý zvlášť, a tak je to jediné správné. Často tu ovšem chybí prostor, kde bychom jako diváci s herci mohli být všichni dohromady, tj. kde bychom se mohli jasně sjednotit na tom, co vidíme a co slyšíme: stává se, že nějakou část vyprávěného příběhů nezaznamenáme, a to buď proto, že se něco podstatného děje za našich zády, a nebo se se onen hravý vyprávěcí princip dostane až do bodu, kdy už se slova a věty více rozpadají než drží pohromadě.

Tento problém se přitom samozřejmě úzce pojí s celkovým rozdělením diváků na dvě poloviny podle pohlaví: závěrečná slova z Ptačího sněmu tento koncept sice jasně dohrávají a vysvětlují (a i tak jde samo o sobě nepochybně velmi silný), ale nebyl jsem si úplně jistý tím, zda jsem tento efekt nejen pochopil, ale i pocítil. Jsem nicméně přesvědčen, že inscenace ve svém celkovém nápadu i jeho uchopení tento potenciál zážitku má; že by stačilo poměrně málo, aby vyprávění bylo srozumitelnější, rytmicky koncentrovanější, a tedy i funkčnější ve svém mýticky poznávacím efektu.

Lukáš Černý

Vytrženo z diskuse

Většině diskutujících se líbila práce se světlem a prostorem. „Na to, že to bylo tak dlouhé, jsem byla pořád zaujatá dějem,“ podotkla jedna z divaček. „Líbila se mi drzost, že předložili vyprávění a odmítli dělat dramatickou látku, brzy se to ale vyčerpalo,“ zněl další

názor z publika. „Měl jsem pocit člověka, na kterého někdo plyně a intenzivně mluví jazykem, o kterém dosud nevěděl, že existuje,“ charakterizoval svůj divácký zážitek další debatér. Řada diskutujících ale měla s představením i problémy. „Cítila jsem se strašně nekomfortně, chápala jsem dělení na dva póly, ale vlastně jsem kvůli němu polovinu představení neviděla,“ popsala to jedna z divaček. Jeden z debatérů se celou dobu výborně bavil, a úplně vzdal otázku „proč“ a s jakým tématem inscenace vznikla. Rozporuplné názory zaznamenalo dělení publika na mužskou a ženskou část. „Jestli ta ulička měla rozdělovat svět žena mužů, tak to pro mě vynívalo, že svět žen je nudný, slizký, unýlý, a na druhé straně se pořád mává mečem.“ „Našla jsem tam téma osamocení, oba póly se hledají proto, že jsou osamocené,“ zaznělo při diskusi. Problematická byla podle diváků i stopáž. „Metráž byla příliš dlouhá a vyčerpala se, stačila by kratší,“ líčili jedna z divaček. Jiná litovala, že v představení nebylo více momentů, kdy herci zapojovali diváky. Ambivalentní pocity měla i lektorka Jana Soprová, podle které na jedné straně divák představení oceňuje a na druhé straně je zmatený. Představení pojmenovala spíše jako jakýsi sociální experiment, než divadlo. Souvisí s žánrem storytellingu, vyprávění. Neodehrává se v něm moc akcí, spíš se ozývají různé hlasy mezi diváky. Tento postup podle lektorky prověřuje ochotu diváků nechat se manipulovat. Oceňuju hru se světlem, rozdělení mužského a ženského světa, které se nakonec symbolicky propojí, snahu o kontakt s publikem, ale zároveň mám pocit, že ani jedna z těch věcí není úplně dotažená. A nerozumím názvu, a to ani prvnímu, ani druhému řádku, dodala Jana Soprová. Petr Váša neměl narozdíl od jiných problém najít smysl ve výběru příběhů. Koncept je rafinovaný, chytrý a ambiciózní, ale nedařilo se ho úplně dobře provést – herci se například pořád přeříkávali a nedokázali ty krásné věty říct bez chyby, řkle. Podle Jana Holece je potřeba, aby se zvolená forma rozvíjela, ale v určité fázi se temporytmus dostal do určité stabilní roviny. Mám pocit, že tam byla spousta nápadů, ale nerozvíjely se, řekl lektor. Pro Jiřinu Lhotskou bylo uspořádání hlediště velmi silné. Jak se ale držela ženských příběhů, začala se v celku ztrácet a nepropojil se jí v nějaké jednotné vyústění.

zapsal -das-

Muži a ženy a jejich cesty světem

Projekty Michala Stona jsou vždy nejen umělecké, ale svým způsobem i sociální experimenty. I v představení, které představil na přehlídce soubor BEDDETO! z plzeňské soukromé ZUŠ pod poměrně složitým názvem A nejmladší znovu jako dřív (Sere mě to, ale musí být krásná), se tato tendence výrazně projevuje. Začíná to už tím, že diváci jsou rozesazeni po dvou stranách „mola“ uprostřed, a to v genderové segregaci. A tak ještě než to začne, proti sobě sedí v několika řadách muži a ženy různého věku (mimořádně, je zajímavé, že podle diskutujících mužské seskupení vzbuzuje libost, ženské šiky naopak strach – i když v samotných příbězích se ženy projevují spíše „nudně“, zatímco muži „bojovně“) a po více než šedesát minut ty druhé chtě nechtě sledují. Celé se to odehrává převážně v polotmě, či úplné tmě, která je chvílemi proříznuta svitem silných baterek, vyhledávajících v publiku konkrétní vypravěče či hrdiny. Protože princip je takový, že protagonisté příběhu většinou mluví z publika a zde provádějí i drobné akce. Takže diváci dobře vidí dobře protilehlou stranu (pokud se vypráví mužský či ženský příběh, je osvětlena vyprávěcí strana hlediště, zatímco druhá je ve tmě) a pokud chtějí vidět i to, co se odehrává na jejich půlce světa, jsou nuceni se všelijak obracet a kroutit, či nakonec rezignovat a pouze poslouchat. Což nakonec tolik nevádí, protože se jedná o storytelling ilustrovaný jen občas nějakou konkrétní akcí.

Výběr příběhů vychází z rozmanitých zdrojů, od Bible, přes nejrůznější legendy, mýty a pohádky z různých stran zeměkoule, od ruských bylin po indiánské příběhy, a na závěr sufijskou pověst o hledání vlastního já (Ptačí sněm zpracovaný P. Brookem).

Samotná koncepce řazení příběhů nemusí být na první pohled patrná. Při diskusi ji ovšem výborně vysvětlil kolega Petr Váša, a tak si ho dovolím parafrázovat: linie směřuje od příběhů stvoření „pohlaví“ (Adama a Lilith, Měděná žena) před zkoumání superhrdinů v dobrém i zlém, zde reprezentovaných babou Jagou až po smíření mužského a ženského živlu v jednotě a zároveň dualitě na společné cestě poznání sebe sama (filozofická závěrečná pasáž z Ptačího sněmu). Tento materiál – a předpokládám, že soubor pracoval s větším množstvím podkladů – je rozvyprávěn a rozehrán do jednotlivých příběhů, které jsou na sebe velmi volně napojovány. Některé jsou vyprávěny ve zkratce, jiné naopak až příliš rozvláčně. Střední plochy mola je využíváno spíše sporadicky, většina akcí se odehrává v publiku, až teprve nakonec se sejdou všichni protagonisté ve společném závěrečném smíření na tomto neutrálním území, které je

zároveň nikoho a zároveň patří oběma polovinám lidstva.

Zajímavý koncept má však mnohá úskalí ve scénickém provedení. V potměšilém sále a mezi diváky se chvílemi hlasy protagonistů ztrácejí, a časté přerýkávání sice působí autenticky, ale celku neprospívá. Mnohé z motivů jsou jen naznačeny, ale nejsou více rozpracovány (osobně by mě třeba zajímalo rozšíření debaty, kdo je to vlastně hrdina a jaké by mě mít vlastnosti). Podobně polovičatě vyznívají pokusy o interakci s publikem.

Sečteno a podtrženo, experimentálně laděné představení plzeňského souboru vzbuzuje zároveň uznání a zájem, ale také zmatek a někdy i únavu diváků. Najít ovšem tu správnou cestu uprostřed není snadné, a v poetice M. Stona možná ani žádoucí. Takže je opět hodně důležité, v jaké osobní kondici divák do světa tohoto představení vstupuje a nakolik je ochoten přijmout danou stylizaci i se všemi „mouchami“, které má.

Jana Soprová

něžnost
Veronika
mojenohy
životost
pomalost
experiment
mužiaženy
vláčnost
únava
táhlé

*Tvůrcům se podle mě podařilo
vytvořit inscenaci – platformu,
která nabízí prostor pro projevení se
osobnosti, zvláště jedné svérázné
osobnosti a pro komunikaci s ní.
Když si to zpětně promítnu, přijde
mi tahle skutečnost, v tomto pří-
padě tak podstatná, že ani necítím
potřebu to hodnotit divadelně. Byť
si ve skrytu duše myslím, že právě
takto by mělo divadlo působit.*

Honza Mrázek

*Nepochopila, nepohodlně seděla,
nelíbila se mi délka
anonymní divačka*

*Líbil se mi nápad, ale kdyby tam
nebyl Míša, tak by to vůbec takhle
nevyniklo*

Daniel

Naopak, Dramatická školička při SKS Svitavy: Silvestr 2020

Hod' tam něco v céčku!

Jak dlouho jste na inscenaci pracovali?

(dlouhý smích)

Marcela: Inscenace vznikala asi tři celý odpoledne.

Tomáš: A jednu noc.

Šimon: Poměrně dlouho jsme o tom debatovali a vyráběli tučňáky, zkoušení pak probíhalo během hodně krátké doby.

Jaká je vaše vize budoucnosti světa?

Anet: Tu ekologickou otázku jsme nějak extra neřešili, i když by se to vážně hodilo, spíš jsme řešili stěhovavost tučňáků. Skrze to sledujeme, co se děje v dnešním světě. Na tu ekolo-

gickou otázku samotnou už nezbyl moc čas.

Jana Mandlová: Mluvili jsme o tom, ale v úplných začátcích.

Tomáš: To říkáme hlavně proto, abychom nevypadali, že hrajeme o tématu, o kterém jsme nemluvili (dlouhý smích).

Narazili jste na otázku stěhovavosti? Je tohle taky to téma?

Honza: My jsme si vlastně řekli, že o tomhle nechceme hrát. (soubor nesouhlasně mručí)

Šimon: Až během toho, co jsme na inscenaci pracovali, jsme si uvědomili, že tam to téma je. Hodně jsme o tom diskutovali a nakonec jsme došli k tomu, že nebudeme téma nijak zdůrazňovat. Nechali jsme ho tak, jak je v předloze.

Na základě jaké předlohy tedy inscenace vznikla?

Marcela: Jedná se o knížku 365 tučňáků, kterou napsal francouzský spisovatel Jean-Luc Fromental. Je to krátká knížka, dá se přečíst asi za deset minut. Taková anekdotka.

Jana: Je to obrázková knížka pro děti. Veliká kniha, hodně obrázků, málo textu.

Jak vznikaly písně?

Karel Šefrna: To už si přesně nepamatuju. Přepsal jsem scénář do dramatického textu a písně jsme pak psali dohromady. Já, Tomáš i Šimon. Takže chlupská sekce.

Šimon: Skoro všechno Karel a něco Tomáš.

(smích)

Jak je možné, že všichni umíte na všechny nástroje?

Honza: Já jsem hudební analfabet.

Karel: Oni umějí hrát z hudebních škol nebo kapel. Holky se musely naučit hrát na basu za tři dny, kdy se zkoušelo.

(smích) Když jsme skládali hudbu, bylo mi jasné, že tam musí být basa. Všichni řekli: my na ni neumíme. A já na to: Tak se naučíte, no. (smích) Většina z toho je hraná na prázdných strunách. Holky se pak samozřejmě naučily i další dovednosti. A na piano a kytaru chodí kluci do škol.

Marcela: Já jsem nikdy předtím ani na žádný nástroj nehrála, takže je to pro mě poprvé.

Anet: Já jsem dřív hrála na housle, ale to už si vůbec nepamatuju. Basa našťestí není tolik slyšet, tak je sranda si tam tak něco brnkat.

Karel: Slyšet to je!

Písníčka „něco v éčku“ je improvizovaná, nebo ne?

Šimon: Je to jednoduše blues v éčku, takže akordy jsou dané a zbytek je impro.

Jana: Že to neřekli v céčku, co Karle?

(smích)

Karel: V céčku se hraje na basu trochu hůř než v éčku.

(smích)

Jaká byla geneze loutek?

Jana: Loutky jsme vyráběli všichni jako taková manufaktura. Každý vyráběl něco a pak se to lepilo dokupy.

Marcela: Dohromady to trvalo tři zkoušky, asi šest hodin.

Šimon: Víc času jsme strávili u tučňáků, než abychom zkoušeli. (smích)

Kolik těch loutek je?

Jana: V předloze 365.

Všichni: Na scéně ale sto.

Jana: To neprozrazuj, ať si je každý spočítá. (smích) Moje původní představa byla, že tučňáků bude ještě víc. Vylézali by z piana, ze stolu, pod nohama... a byli by jenom čím dál tím menší a menší. Já už jsem z toho pak vypadla, protože jsem si zlomila ruku, tak to převzal Karel.

-vít-

Co doma s tučňáky?

Pod názvem Silvestr 2020 přivezla parta mladých herců a muzikantů z Dramatické školičky Svitavy příjemnou ekologickou hříčku o tom, jak to doma může vypadat, když po celý rok chodí poštou jedna za druhou zásilka s tučňáky. Původní předlohou je dětská knížka Jeana-Luca Fromentala, 365 tučňáků. Celá záležitost je pojata hravou formou, s chytlivými písničkami a sympatickou vizuální stránkou. 25minutové představení si nedělá vyšší ambice, nežli si společně zahrát a zahrát (na nástroje) a předat tento příjemný pocit divákům. Je to celkem pochopitelné po předchozí náročné inscenaci inspirované Orwellovou Zvířecí farmou, která sklídila nejrůznější ceny na festivalech. Shoda okolností (zranění duchovní guru skupiny Jany Mandlové) spolupracoval s nimi Karel Šefrna, zkušený divadelník a také muzikant. V krátké době, kdy se protagonisté zároveň připravovali na zkoušku z dospělosti, se podařilo vytvořit scénický tvar, který je divácky nesmírně příjemný, i když je možná výtká, že téma nabízí mnohé další možnosti rozpracování.

Berme tedy v úvahu okolnosti, a zaměřme se na to, co jsme to vlastně viděli. Příběh je uzavřen do prostoru jednoho bytu rodiny Hrochových, která v průběhu roku obdrží od neznámého odesílatele každý den jednoho tučňáka (ti jsou znázorněni krabicemi s obrázkem tučňáka, inspirovanými ilustrací v knížce), s tím, že se o ně mají postarat. Přesně do roka pro tučňáky, kteří zde měli „přestupnou stanici“ na cestě do Antarktidy, přijede velký kamion, který posílá strýček, zachránce ohroženého druhu. Ale přichází další Silvestr a další nový rok, kdy čilý strýček rodině připraví další úkol – zachránit tentokrát lední medvědy. Ekologický aspekt upozorňující na globální oteplování a nutnost chránit ohrožené živočišné druhy, je tu ovšem jen záminkou ke groteskní hříčce, v níž se rodina se situací vyrovnává. A především ke společnému setkání skupiny mladých herců, kteří se ukazují jako velice schopní a všestranní muzikanti (dívky se prý naučily na basu právě kvůli tomuto projektu). Diváky dozajista potěší hravé texty: viz Tuč, tuč – náš klid je fuč nebo Je nás skoro STO, snad jste S TO postarat se o nás naproSTO, a rovněž jejich interpretace spojená s muzikou.

Vypůjčím si na závěr slova jednoho z diskutujících: Z divadla jsem se vynořila zcela osvěžena.

Jana Soprová

Vytrženo z diskuse

Představení se mi strašně líbilo, od začátku jsem věděl, že nemám přemýšlet. Bylo to čisté, přímé, dobrá jednohubka zhodnotil inscenaci jeden z diváků. Další mluvil o tom, že v představení našel téma: upozornění na globální oteplování. Z divadla jsem se vynořil osvěžen, ani

chvilu jsem se nenudil. Geniální hudba byla třesničkou na dorotu, podotkl další debatér. Pochvaly se dočkala i jednoduchá gradace, kdy pořád přibývaly krabice a podařilo se to vystavět do úžasné pointy. Diváci ocenili také uvolněný projev, osobitost a zajímavost herců. Inscenace podle nich byla jednoduchá a čistá. „Moje jediná výtká k představení je to, že se mu nedá nic vytknout,“ otevřel lektorkou část debaty Petr Váša. Je podle něj milé, příjemné, ale zároveň to může být trochu past. Od svitavského souboru čekal něco dobrodružnějšího, odvážnějšího. Podle Jiřiny Lhotské diváci viděli ekologickou anekdotku s překvapivou pointou a hudební složka nebyla ilustrací, ale silnou součástí představení. Tématem představení pro ni byla radost ze hry, která se přenášela na diváky. Také Jan Holec ocenil hravost, která byla i v muzikálnosti, ale čekal ji i v situacích. Podobně jako Petr Váša od představení čekal něco víc. Náběh byl skvělý, ale u něj to skončilo, byť mě hravost bavila, dodal lektor. I Janě Soprové se představení líbilo, ale souhlasla s tím, že předloha nabízela více.

zapsal -das-

Náš klid je fuč?

O inscenaci Silvestr 2020 se píše těžko. Shoduji se tu totiž (opět) s názorem Petra Váši: jediným problémem této inscenace je to, že nemá žádný problém. Jde o naprosto soběstačný a uzavřený tvar, který okouzluje svoji hudební složkou, režijní čistotou a přesností, ale hlavně maximálně přirozeným působením herců na jevišti. Všechny tyto kvality dělají z představení velmi příjemný a řekl bych i jedinečný zážitek. Jsem ale přesvědčený, že potenciál rozehrávané situace je daleko větší, než co nabízí tato krátká anekdota. Nejen co do možnosti originálnější režijního ztvárnění, ale také co se týče dramaturgického uchopení tématu, které se tu podle mého názoru vyloženě nabízí otevřít.

Na diskusi po představení se mluvilo o ekologické tématice jako o potenciálním přesahu tohoto textu. Mně se zdá, že to není přesah jenom potenciální, ale naprosto evidentní a od samotné situace neoddělitelný. Rodina musí dočasně ubytovávat tučňáky, kteří přicházejí o svá původní výskytiště. Nejde ale pouze o tento jednoduchý ekologicko-společenský apel. Situace může být zároveň určitým archetypálním obrazem o vztahu člověka a jeho intimního prostoru k venkovnímu světu. V obecném slova smyslu se totiž děje to, že do uzavřeného a idylického osobního prostoru najednou vnikne tento vnější globální problém: člověk přichází o svoje osobní soukromé území, kde se může schovávat před věcmi, které se ho přímo netýkají. Teď k nim musí chtít nechtě zaujmout aktivní stanovisko, musí je řešit. Svým způsobem tento stav vystihuje i verš jedné z písní inscenace: „Tuč, tuč. Náš klid je fuč.“ Už jen proto si myslím, že inscenace přes veškerou svoji nedocenitelnou poetiku zdaleka nevyužila potenciál k většímu přesahu, který sama možná trochu nechtěně otevřela.
Lukáš Černý Díky, školičko!

Díky, školičko!

Večerní melodramatické školičky Naopak mě dneska moc potěšil. Velmi často jsem se v poslední době setkávala s inscenacemi, ve kterých se mladí lidé dostávali do křeče. Ničili si hlasivky nepřirozeným smíchem či řevem, pitvořili se a předváděli vůbec všelijaké tlačenosti a násilnosti, za kterými bylo vidět, že jako herci plní úkoly, které dostali, a sami k nim evidentně nemají co říct, nebo jim v nejhorším případě vůbec nerozumí. A ta bezradnost je pak hrozně znát. Proto moc děkuju Svitavám za jejich čisté, upřímné a v nejlepším slova smyslu jednoduché představení, které mě nabylo úžasnou energií a optimismem, že ještě existují herci, kteří se umí na jeviště postavit sami za sebe a navázat se mnou bezprostřední kontakt. Není to málo!

-ška-

tučňák
pohádka
snadné apokalypsa
čistota
chudák lední medvěd medvěd
lehkost až příliš dokonalé
bezpečné
čisté tučtuč

Byla to do sebe uzavřená drobotina,
ale vesměs příjemná a režijně čistá.
pán v pruhovaném triku

Inscenace je bezpečná, nenabízí
žádnou hranu ani hranici, přesto
dobře zpravovaná se znalostí režijních
postupů.

jiný pán v pruhovaném triku

Mně to prostě nestačilo

Marta

Občas si musíš odpočinout od Orwella
Anička

Milí tučňáci!

Petra

Tuč, tuč, tuč.

Oskar

V jednoduchých tučňácích je krása,
díky!

Eliška

Did you catch it, bró?

seminář hudební flow / lektor Honza Mrázek

Během čtení článku o hudební semináři vám doporučuji si do sluchátek pustit muziku jako podkres.

Píseň první: Radiohead, Lotus Flower

První dojem? Hm... Flow! Takové líbivé anglické slovíčko. Něco jako „fancy“ nebo „good mood“ nebo „unicorns are awesome“ – slova, která nám lezou z pusy tak nějak sama, snadno a rychle, zkrátka proto, že jsme milenálové vegetující na digitální křižovatce.

Ou, floooow? Wow! Flow. Did you catch it, bró?

Tohle ale moc neodpovídá stylu Honzy Mrázka, hlavy otevře-

né. Zapátrala jsem tedy v internetových luzích a nechala si vysvětlit, že „flow“ je zavedený psychologický termín označující „pocit plynoucího štěstí“. Do flow se noříme v okamžicích, kdy se „naše mysl nebo tělo vzepne k hranicím svých možností ve snaze dosáhnout něčeho obtížného, co stojí za to.“ Činnost (ať už jde o práci, umění, hru nebo rytí záhonků) nás pohltí a my zapomeneme na sebe i na svět okolo. Proudění štěstí. Flow. Takhle nějak pojímá ve svých pracích termín „flow“ maďarský psycholog Mihaly Csikszentmihalyi (ano, maďarský psycholog). Jak flow pojímá Honza Mrázek jsem měla možnost pozorovat celé včerejší dopoledne.

Píseň druhá: Ximena Sariñana, Different

Zdá se, že Honzovým hlavním cílem je spolu s další dvacítkou seminaristů surfovat na společné vlně. To může být docela adrenalinový zážitek, když každý z přítomných surfuje v tro-

chu jiném režimu, ve vlastním rytmu. Směr, kudy plynout, je v moci účastníků. „Cest je mnoho. Já nevím, kterou se vydáme. To musíte vědět vy,“ jde Honza s kartama na stůl a nechává seminaristy, aby svobodně vyjádřili, o jaké zaměření semináře stojí nejvíc. Z rozmanitých představ se nakonec vyloupnou hlavní orientátory společné plavby: hlas a pohyb, scénická hudba a nástroje. Sem tam se nejspíš zabrousí ijinam (třeba do slampoetry nebo k interpretaci písní, básní), dovoleno je všechno: „Půjďme krajinou společně, pokud ale někdo z vás uvidí strom, na který si chce vylézt, tak může. A pak půjdeme spolu dál.“

Flow? Ve stísněném prostoru školní hudebny stojí v kruhu 22 lidí a Honza. Dotýkáme se rameny a během série cvičení zakoušíme, utváříme a konzumujeme společné bytí. V horkém letním vzduchu se místy vznášejí zbytky kocoviny spojené s dětskou rozpustilostí – nic z toho ale nezaháníme, naopak se necháváme inspirovat. A tak ve chvíli, kdy nahradíme obligátní povely v dramatacké hře „hejá“ vlastními autentickými projevy, linou se z nás vzdechy, odfrknutí, pazvuky i hysterické smíchy v duchu Nelsona ze Simpsonů.

Pak dostáváme od Honzy za úkol zpracovat své jméno do podoby zvuku, pohybu a rytmu. Někteří svá jména vytleskávají, Dejť na to jde úsporně a práskne se do čela: „Dejť“. Verča se roztančí: „Ver-ča-ča, Ver-ča-ča.“ Kája vytváří sestavu, za kterou by se nemusely stydět ani roztleskávačky z High school musical: „Řekni ká, řekni áá, řekni jé, řekni áá. KÁJA!“ Přesto se nám ale bez většího zaškobrtnutí podaří sladit všechny ty roztodivnosti do společného songu, voicebandu, rytmu. Honza nás řídí a my si ujíždíme na vlně. Flow. Když se po chvíli ozve požární poplach, začínáme sami od sebe jamovat se sirénou. „Tohle už se vám teď bude stávat pořád,“ směje se Honza. A je rád.

Píseň třetí: Mogwai, Také Me Somewhere Nice

Ještě pozornější ke společnému rytmu musíme být ve chvíli, kdy začínáme pracovat s pohybem. Vedeme svého dočasně osleplého partnera venku zahradou, navigujeme jej přitom jenom jemnými, neinvazivními dotyky. Ve chvíli, kdy pocítíme, že se vnímáme dostatečně, pouštíme partnera a necháváme ho, aby prostor objevoval poslepu sám. Jsme mu nablízku pro případ potřeby, ale necháváme jej být aktivním. „Když jsem se sama poslepu rozběhla prostorem, připomnělo mi to pocit, jako když jsem se poprvé rozjela na kole bez jističích koleček,“ popisuje svůj zážitek seminaristka. Všem bylo dobře a bezpečně, ve dvojicích jsme sladili dohromady své individuální rytmy, vibrace, způsoby – a přišel flow. Nakonec ještě vyměňujeme svého partnera za partnera společného – hudbu. Každá písnička v nás probudí něco jiného, někam nás zavede. Pohyb je jen prostou výslednicí našeho sladění se s hudbou.

Poslouchali jste během čtení? A proměnilo to nějak způsob vnímání textu? Kdybyste si pustili do sluchátek Ventolina (již brzy!) nebo Navarovou, čekal by vás zřejmě úplně jiný zážitek. Hudba nám sice nedokáže předat informaci (od toho jsou na světě zpravodaje), zato nám ale umí dokonale navodit vnitřní stav, pocit a ná/roz-ladu. A když teď přemýšlím, kam mě flow hudebního semináře zavál, rozezněl se mi v hlavě Jeff Buckley a jeho verze Hallelujah.

-jita-

Koncentrovaný pocit trapna

seminář z bodu 0 kamkoliv / lektor Petr Marek

Seminář vyšel z bodu 0, tedy z jakéhosi sametového koutku, který Petr Marek zatažením opony vytvořil na jevišti Malé scény. Cílem včerejšího setkání bylo naučit se pracovat se vstupováním do improvizovaných situací, s postupným exponováním postav a orientováním se v pomyslném čase a prostoru.

Počáteční vyzvání dobrovolníků bylo trochu rozpačité, ale nakonec první odvážnou Verču doplnil Milda, který na sebe upozornil tričkem s velkým nápisem „To jsem já“, a po nich improvizaci ve dvojicích začali zkoušet i ostatní. Petr Marek podkresloval situace záladnou smyčcovou hudbou, ze které se mohl vyklubat happy end stejně jako apokalypsa, a na improvizčních židličkách se tak postupně vystřídali pacienti v čekárně, spolužáci dealující neznámý předmět, ale také dvě přítelkyně masochistky, které si líbovaly ve vzájemných podlitinách a zlomeninách.

Petr Marek odhalil své niterné záliby, kterými jsou slovní hříčky, koncentrovaný pocit trapna a zkratky nejrůznějšího druhu (např. koko, konverzační komedie).

Reflexe první odvážné:

Je to míň akční, ale jsem ráda, že se sedělo, pro začátek je to dobrý. Baví mě, jak je Petr Marek pořád přítomný, všechno, co se stane, bere do hry, nesnaží se věci zamaskovat, naopak si užívá trapna. To je super. (Verča)

-ška-

Nabídka seminářů a dílen v rámci Divadelní dílny S.M.A.D 2018

S.M.A.D. – Setkání mladých amatérských divadelníků, Dílna
Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2018
se bude konat ve dnech 17.–26. srpna 2018

CO SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ – S.M.A.D. 2018 nabízí:

- osm dní intenzivní práce pod vedením lektora z řad divadelních profesionálů
- zaměření na praktické využití zkušeností v další práci ve vlastních souborech
- možnost osobního rozvoje
- otevření okrajovým divadelním oborům
- směřování k závěrečné prezentaci
- rodinnou atmosféru
- česko-slovenský kontext
- specifické prostředí města Šumperka
- práci v prostorách šumperského divadla a exteriérech města

KURZOVNÉ:

2 700 Kč (kurzovné, ubytování v domově mládeže v postelích a s určitou mírou soukromí – 3–4 osoby na pokoji) – doprava a strava za vlastní.

1600 Kč (kurzovné, ubytování v domově mládeže ve spacáku a na vlastní karimatce) – doprava a strava na vlastní náklady. Jen po ústní dohodě s A. C., počet míst je omezen.

1 000 Kč (kurzovné, bez ubytování – vhodné pro místní či ty, kteří mají v Šumperku možnost bydlet u známých) – doprava a strava za vlastní.

PŘIHLÁŠKY: zašlete Aleně Crhové e-mailem na adresu crhova@nipos-mk.cz nejpozději do 31. července 2018. Přihlášky najdete na www.nipos-mk.cz/?cat=35 (odkaz „Experimentující divadlo“)

INFORMACE: Alena Crhová, tel.: 221 507 968, 604 569 781,
Karel Tomas: 221 507 932, 603 480 111.

Na druhou polovinu srpna připravujeme již 24. ročník atraktivní dílny pro mladé divadelníky pod názvem S.M.A.D. **Dílna je určena mladým lidem s aktivním zájmem o divadlo (17–35 let), výjimky směrem nahoru jsou možné, pod 17 let pouze na základě dohody.**

Účastníci mají možnost pracovat ve skupině vedené profesionálním lektorem na předem určeném tématu. Akce je zakončena společným vystoupením všech tříd. Setkání je doprová-

zeno inspirativními vystoupeními. Šumperská dílna je jednou z mála platform pro setkávání a vzájemnou inspiraci českých a slovenských divadelníků.

Dílnu pořádají NIPOS-ARTAMA a Společnost Amatérské divadlo a svět, z. s., ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MÚ v Šumperku. Projekt se uskuteční s finanční podporou Ministerstva kultury a města Šumperka.

V LETOŠNÍM ROCE SE BUDETE MOCI SETKAT S TĚMITO TÉMATY A LEKTORY:

Třída A – WATCH YOUR STEP & STRIP YOUR MIND

Lektoři: Lukáš Rieger – herec a pedagog herectví JAMU Brno a Miroslav Ondra – herec, dramaturg, pedagog muzikálového herectví a hudebník

Fyzické divadlo bez pohybu. Je jasné, že nejsme žádní pohybaři, takže se nebojte, nepůjde o žádný pohyb, ani tanec: našimi základními prostředky se stanou „živé obrazy“. Budeme pracovat na divadelních obdobích krátkých komiksových stripů (Readmeat, Fagi, Dilbert, Hana a Hana). Poučení analýzou jejich nekorektního humoru a kompozičních postupů vytvoříme vlastní ostře pointované a necenzurované divadelní miniatury odhalující myšlenkové a postojoyé stereotypy nás samých.

Třída B – DÍLNA IMPROVIZACE

Lektorka: Tereza Volánková – herečka s občasnou režijní a pedagogickou tendencí

Není nic lepšího, než stát na jevišti zcela nepřipraven, přijímat malé dárky náhod, které lze vytěžit, cítit napojení všech spoluhráčů i diváků – kolektivní očekávání toho, co se stane, kam se příběh ještě bude vyvíjet...

Není nic horšího, než stát na jevišti zcela nepřipraven, cítit trapnost okamžiku, kdy se spoluhráči nejsou schopni domluvit a divák se nudí.

Není nic cennějšího, než se naučit balancovat na této tenké hranici a vyvažovat ji ve svůj prospěch.

Čistá improvizace – prostor, kde není připraveno vůbec nic, ale dovoleno je naprosto vše.

Na konci týdne se odehraje představení, které se už rozhodně nikdy nebude opakovat.

Třída C – ATELIER STAGE-FIGHT

Lektor: Petr Nůsek – profesionální choreograf, učitel a poradce dobových šermů i bojů

Letos se naše dílna promění v Atelier Stage-fightu, v rámci kterého budou otevřeny tři různorodé projekty. Budeme se pohybovat v kulisách dálného Orientu, tajemné Atlantidy a dvora Ludvíka 14. Pokusíme se zjistit, jak žili, bojovali a bavili se romantičtí i reální hrdinové. Možná dojde i na morovou nákazu. Vše prostřednictvím filmového a jevištního boje. Dílna je určena pro začátečníky i pokročilé. Znalost práce se zbraní či bojovým uměním není podmínkou. S sebou si přivezte

vše, co Vás inspiruje (knihy, hudbu, obrazy či jiné artefakty), ať už chcete být barbarem, samurajem nebo mušketýrem.

Třída F – SLÁVA. SLÁVA? SLÁVA! – vernisáž interaktivní výstavy k 100. výročí založení Československa

Lektor: Jozef Krasula, slovenský mim, autor, herec a režisér Sto rokov spolu, vedľa seba aj bez seba. Sú v tom namočení naši starí rodičia, rodičia, my a aj naše deti. Platí to rovnako pre politikov, športovcov, traktoristov, sústružníkov, učiteľov, lekárov, predavačov, holičov... aj pre divadelníkov! Preto by sme si mohli pospomínať na to dobré, ale aj na to zlé, čo spolu zažili naši národní hrdinovia, ale aj lotri, naši víťazi, ale aj porazení, naši známi aj neznámi. Nepoznáme lepšie miesto na takéto spomínanie, akým je S.M.A.D. v Šumperku. Preto budem rád, keď sa opäť dá dohromady dobrá československá partička, ktorá si toto významné výročie pripomenie tak, ako sa na takúto slávnosť patrí – milým slovom, radostnou pesničkou, rezkým tancom aj peknými obrázkami!

Komu je dielňa určená? Všetkým záujemcom, ktorí by vedeli prispieť do pripravovanej výstavy – vítaní sú herci, hudobníci, výtvarníci, spisovatelia, tanečníci, akrobati, kuchári, žongléři, kúzelníci, rozprávači vtipov či modelky.

Třída G – HAMLET V KAŽDOM Z NÁS

Patrik Lančarič – slovenský divadelník a filmový režisér (třída je již obsazena)

Třída K (30+) – HRANÍ PODLE KUČAŘKY

Lektor: Petr Kracík – divadelní režisér

Toto cvičení navazuje na cvičení 'divadelní Photoshop', ve kterém účastníci zpracovávali jednotlivé vrstvy dramatické situace se zvláštním zřetelům na fyzické a slovní jednání dramatické postavy. Poměrně známé cvičení Hraní podle kuchařky většinou sleduje rozvíjení hercovy fantazie, kdy se herec přes zástupný text kuchařského receptu snaží sdělit vnitřní život zvolené postavy. Cílem je zapomenout při tom na kontext receptu. My si to ještě zpestříme tím, že nebudeme sledovat jen vnitřní příběh postavy, ale budeme rozvíjet i notoricky známé světové či české dramatické situace z filmu či divadelních her. Při této příležitosti se pocvičíme i v jednotlivých žánrech. Nevylučuji, že vytvoříme i originální příběh. Výhodou je, že budeme pracovat jen s jednoduchým textem receptu, který zašlu před začátkem kurzu. Ten bude vycházet ze známé staročeské rybí kuchařky. Třída je určena účastníkům od 30 let.

Ukázky ze semináře tvůrčího psaní

Příběh podle obrázku z Dixit karet

Čekali dlouho, než přišel komisař. „Pojďte dál,“ řekl klidným hlasem a rukou pokynul strhanému manželskému páru ke vstupu do místnosti. Muž s prošeďivými vlasy vstoupil do malé spoře osvětlené místnosti, přitom svíral manželčinu roztřesenou ruku. Manželé se posadili k menšímu stolu, který ozařovalo slabé světlo z žárovky nad ním. Na stole ležel připravený diktafon. Při pohledu na stroj se žena mírně otřásla. Ke stolu usedl i komisař. Ramenatému muži s neoholeným strništěm bylo kolem čtyřiceti let. Několik vteřin panovalo ve výslechové místnosti nepříjemné ticho. Poté se komisař zeptal: „Kdy jste naposledy viděli vašeho syna?“ V tu chvíli propukla zoufalá matka v pláč. Manžel se ji snažil utěšit. Komisař bez jakýchkoliv rozpaků položil otázku znovu. Výsledky pro něj představovaly rutinní záležitost, koneckonců u policie pracuje přes patnáct let. Manžel po chvíli odpověděl: „Včera ráno, když odcházel o školy.“ V polovině výpovědi se mu zlomil hlas.

Alena Šimmerová

Trojedinost

Padáme do toho jako Alenka do díry
Jsme boží trojice
Ukazuji ti nové vesmíry u večeře
Jsi dokonalá představa
Jsi kalokagathia
ale za zrcadlem vidíš jen sebe

Vím, že mě pořád cítíš mezi žebry
ikdyž jsem prý střevo
Už Platon si plánoval naše nahoty
a všechny kouty tvé ochoty mě fascinují
Říše divů vždycky počká

Budoucnost si s vodkou mícháme
a po večeři oba spěcháme
Ty za ní
a já za ničím
prostě jen tak spěchám
A my
budeme vždycky tři
Ikdyž pak po nocích
padáš ty do mě

Anna Řehůřková

pokračování rozhovoru ze strany 1

Ono je to vlastně zvláštní médium na pomezí divadla a filmu. Díky těm mikrofonom je vlastně můj zážitek intimní, filmový.

Ano, je vlastně filmový. Já jsem si tenhle týden dokonce říkal, že kdybych někdy natočil film na námět Rádia Ivo, že by to pro mě byl skvělý film nesmyslného typu. Jak jsi říkala, my většinou začínáme z co nejnulovějšího bodu, před začátkem si žádné indicie zásadně nedáváme, ale dá nám je často rozhlasové vysílání, které těsně předtím ladíme. Když mě tam zaujme nějaké slovo, tak já na něj navážu. A nemusí to být přímo fakticky, ale třeba jen pocitově. Když se dozvím něco o knězi, tak můžu říkat něco o někom s vírou, nebo se to začne odehrávat v kostele, ale nemusí to souviset s knězem... Zároveň máme rádi, když je nastavení postav, jejich sociální niveau, co nejvíc nulové a nezajímavé. Většinou se hry odehrávají v nějaké kanceláři, v běžné práci a ty postavy řeší naprosto běžné problémy. Potom se někde přibližně ve druhé třetině toho představení – nebo od druhé třetiny, od druhé čtvrtiny – od poloviny představení, nebo někde od třetí čtvrtiny jakoby před koncem, já teď vůbec nevím, kam to umístit, je to jedno -

Prostě někde později v průběhu...

Někde později v průběhu... Třeba po třiceti nebo čtyřiceti minutách se to z realismu dostane do úplně nesmyslné vývrtky, kde se dějí už úplné píčoviny, létá se tam vzduchem a dějou se věci, aby se to potom vrátilo zpátky do čistého realismu a dokončilo se to zase nudně. Všichni se dohodnou, že zapomeneme na tyhle problémy včetně létání, a půjdeme zase žít svůj normální život.

Tahle divnost, o který mluvíš, vývrтка, baví evidentně i tvoje seminaristy. Poslední otázka, kdo je to Ivo?

Jak máme rádi nulový začátek, tak jsme chtěli co nejobyčejnější název. Tak jsme si řekli Rádio Ivo nemá vůbec žádný smysl, je to nuda, to jméno je nevýrazné. Nula.

Výchozí bod.

Tak.

Eliška Raiterová

Program - pátek 22. 6. 2018

9-12 semináře

13.30 Gerta S., Zpátečníci, ZUŠ Štítného, Praha, 50 min., RD-J

14.40 Mám tě ráda, My...! ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm, 35 min., MS

15.15 diskuse zahrada MS

16.20 Had a sekyra, DS Karla Sušenky, ZUŠ Kralupy nad Vltavou, 40 min., MS

17.15 VÝLET na Andrlův Chlum spojený s večeří

20.30 diskuse zahrada MS

Každý člověk je malá společnost

Vnitřní hlasy
mám jich plnou hlavu
plné vlasy

z nich šedivím
a vím, že...
mám na ně dát
mám se jich držet
mám je poslouchat

je jich tam požehnaně
tak hurá na ně!

jsou celá firma, podnik,
společnost
hlavně je nezastavit,
neříct jim dost!

Jasanka Kajmanová

KRÁTCE

Jakub Hulák koupí megafon nebo motorovou pilu. Zn. Nejpozději do zítřejší diskuze.

Tomáš Musil je technik na Malé scéně. Je naprosto klidný a vyrovnaný. Byl ovšem takto klidný a vyrovnaný, i když vypadly pojistky? A byl takto klidný a vyrovnaný, když dvakrát vypadly pojistky a to dokonce v průběhu představení? A byl takto klidný a vyrovnaný, když dvakrát vypadly pojistky a to dokonce v průběhu dnešního představení Silvestr 2020? A to se stalo!

Kdo páchá Mladou na Malý?

Jitka Hejlová, Eliška Raiterová, Vít Zborník, Oskar Helcel (foto), David Slížek, Jakub Hulák, Lenka Huláková a další.
Neprochází jazikovou korektúrou...

